

aliud ergo restat quã ut dicant, incertus plane est & *ἀσφαλτος*, Deoq; relinquendus? Et sane quis, vel Lyncea ingenij acie præditus, percipiat signa instrumentaliter exhibere gratiam seu rem signatam, exhibitione tali, quæ nec sit physica tantum, nec moralis tantum significatio, nec utrumq; simul, sed aliud & amplius quid relativum & sacramentale? Tum, quis intelligat signa ista concurrere ut instrumenta seu media exhibitiva gratiæ, in iis, qui ea legitimè usurpant, cum ij, qui ea usurpant, ante quã ea usurpent, de gratiâ promissa apud animũ suũ sint persuasissimi; imo cum idcirco signa ista usurpent, quia rē signis istis significatã jam ante firma fide apprehenderunt, & apprehensionẽ istam suam publicitus testatã fecerunt? Deniq; quis intelligat, signa Sacramentalia esse instrumenta gratiæ collativa & exhibitiva, cum tota gratiæ salutaris operatio immediatè a Deo fieri in mente ac voluntate statuatur? Immediata operatio & instrumentalis sunt incompatibilia: Atq; hoc argumentum idcirco majoris momẽti videri debet, quod Calvinus & Rivetus, Censorum horum unus, eo ipso pugnent contra Pontificios, qui Sacramenta dicunt esse instrumenta gratiæ collativa. *Hoc enim est*, inquit Rivetus Theol. 28. *Dei actionem propriam & incommunicabilem in instrumenta immediate transferre.* Quare perperam admodum fecisse Censores credendi sunt, cum modum istum non tantum confidenter definiverunt præter morem & consuetudinem aliorum, adeoq; contra diserta verba confessionis suæ, sed etiam a Remonstrantibus definiri hic postulant, quasi heterodoxias notam mereantur, si idem aut non audeant, aut non possint. Dicet fortasse quispiam, exhibitionem illam concipi posse si Sacramentorum usus serius ac legitimus statuatur conditio, ad cuius præsentiam Deus concedat, & quasi sentiendam exhibeat specialiore aliquam gratiam suam; dum videlicet Deus, eum, qui signis istis juxta institutionem Christi ex vera fide utitur, & iis utendo officium suum facit, sensu gratiæ suæ singularis dignatur, ita ut ipse ille usus & exercitium, veluti medium sit, quo utens alacrior & promptior redditur ad obsequium divinum, & cæteras officij sui partes diligentius exequendum: At nemo Remonstrantium erit, qui id non libenter admissurus sit. Cæterum aliam quandam præter physicam, seu moralem, seu hyperphysicam exhibitionem statuere, quæ instrumentalis exhibitio & collatio sit rei signatæ, id vero prorsus *ἀκατάληπτον* est. Quod si qui tamen se concipere, atq; intelligere posse ejusmodi exhibitionis modum credunt, ij fruantur judicio suo, Remonstrantes statuunt hac in parte